

Convocarea adunării generale a acționarilor

Lect. univ. dr. Lucian Săuleanu*

The social will is formed due to the debates which take place with the respect of the summoning and procedural conditions established by the law or through the constitutive act. The purpose of the legal dispositions concerning the summoning is precisely to correctly inform the share holders about the general assembly and its agenda, so that the social will could be materialized. The legislation has established, as a general rule, the obligation, for the administrator, of summoning the assembly, but also exceptional situations, either optional or compulsory, as in the cases of the directorate or of the censors. Yet, there situations where the summoning of the general assembly is authorized by the court of justice.

1. Convocarea de către administratori. Adunarea generală va fi convocată de administratori de câte ori va fi nevoie (art. 117 alin. 1 din Legea nr. 31/1990), în conformitate cu dispozițiile din actul constitutiv. Cum aceasta este regula, în doctrină¹ au fost considerate „convocări anormale” celelalte posibilități de convocare (de către instanță, de către cenzori etc) având un caracter excepțional și au fost prevăzute de legiuitor pentru protejarea acționarilor minoritari.

În cazul consiliilor de administrație, decizia de convocare nu poate fi luată de un administrator în mod independent, ci trebuie luată în cadrul consiliului cu votul majorității. Un singur administrator sau chiar președintele consiliului de administrație nu pot convoca adunarea generală a acționarilor².

Cum legea nu conține criterii în funcție de care să se stabilească obligația administratorului de a convoca adunarea generală, este greu de identificat acele situații care impun obiectiv convocarea adunării.

În această privință, profesorul I.L.Georgescu³ cu referire la acest criteriu de demarcație rezuma următoarele soluții doctrinare: criteriul actelor care pun în pericol viața societății și criteriul actelor cu caracter excepțional, menționând că „hotărâtoare sunt în această materie limitele puse de statute , iar în cazul când lipsesc acestea, se vor trage toate consecințele principiilor, care guvernează raporturile dintre mandant (societate) și mandatar (administrator)”⁴.

Dacă până la modificările aduse legii societăților comerciale prin Legea nr. 441/2006 nu era prevăzut nici un criteriu de distincție, în noua redactare a art. 142, consiliul de administrație este însărcinat cu îndeplinirea tuturor actelor necesare și utile pentru realizarea obiectului de activitate al societății, cu excepția celor rezervate de lege pentru adunarea generală a acționarilor.

---

* Autorul este cadru didactic la Facultatea de Drept și Științe Administrative a Universității din Craiova și avocat în Baroul București.

¹ I.L. Georgescu, *Drept comercial român*, Ed. All Beck, 2002,, vol. II, pag. 315.

² Philippe Merle, *Droit commercial. Sociétés commerciales*, Ed. Dalozz, Paris 2001, pag. 500.

³ I.L. Georgescu, op. cit., vol. II, pag. 312-313.

⁴ Idem, pag. 313.

Consiliul de administrație are următoarele competențe de bază: stabilirea direcțiilor principale de activitate și de dezvoltare ale societății; stabilirea sistemului contabil și de control financiar și aprobarea planificării financiare; numirea și revocarea directorilor și stabilirea remunerației lor; supravegherea activității directorilor; pregătirea raportului anual, organizarea adunării generale a acționarilor și implementarea hotărârilor acesteia; introducerea cererii pentru deschiderea procedurii insolvenței societății potrivit Legii nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

Din textul citat rezultă, pe de o parte, că sunt exceptate, cum era și firesc, atribuțiile stabilite de art. 111 și 113 pentru adunările generale, iar pe de altă parte că sunt identificate câteva atribuții de bază ale consiliului de administrație. Cu toate acestea, textul nu ne oferă răspunsul la întrebarea formulată anterior, întrucât enumerarea este exemplificativă, chiar legiuitorul folosind sintagma „competențe de bază”, iar pe de altă parte în alin. 1 se menționează că atribuțiile privesc „îndeplinirea tuturor actelor necesare și utile pentru realizarea obiectului de activitate al societății”, astfel că tot trebuie clarificat ce se înțelege prin „acte necesare și utile”.

Nu se face nici o referire la natura unor astfel de acte, chiar dacă s-a încercat prin art. 144¹ alin. 3 definiția „deciziei de afaceri”, definiție ce nu ne ajută în nici un chip: este orice decizie de a lua sau de a nu lua anumite măsuri cu privire la administrarea societății. De asemenea, art. 144¹ stabilește că membrii consiliului de administrație își exercită mandatul cu loialitate, în interesul societății, această obligație fiind respectată dacă, la momentul luării deciziei de afaceri, acesta este în mod rezonabil îndreptățit să considere că acționează în interesul societății și pe baza unor informații adecvate.

2. Convocarea facultativă a adunării de către directorat. Art. 117 alin. 1, stabilește de principiu posibilitatea directoratului de a convoca ori de câte ori este necesar. Directoratul poate convoca potrivit art. 153⁹ adunarea generală ordinară în vederea obținerii acordului acesteia pentru operațiuni ce se iau conform actului constitutiv cu acordul consiliului de supraveghere, iar acesta din urmă nu își dă acordul. Așadar, pentru a fi în această ipoteză se cer întrunite 2 condiții: să fie stabilit prin actul constitutiv că acea operațiune se efectuează doar cu acordul consiliului de supraveghere (de principiu consiliului de supraveghere nu-i pot fi transferate atribuții de conducere a societății) și consiliul de supraveghere să nu-și de acordul cu privire la efectuarea acestei operațiuni.

Chiar dacă textul nu prevede expres cine convoacă adunarea generală ordinară, credem că această posibilitate o are directoratul, concluzie ce se desprinde din analiza teleologică a textului care prevede că „directoratul poate cere acordul adunării”. Prin excepție de la prevederile art. 112, hotărârea adunării generale cu privire la un asemenea acord este luată cu o majoritate de $\frac{3}{4}$ din numărul voturilor acționarilor prezenți, neputându-se stabili o altă majoritate și nici stipula alte condiții. Credem că în text s-a strecurat o contradicție ca rezultat al încercării de a se corela ceea ce se votează (o operațiune curentă, care deci ar fi de competența AGA ordinară) cu dispoziția ce limitează (din actul constitutiv care ar

impune o AGA extraordinară), astfel că s-a prevăzut convocarea AGA ordinară, dar nu s-a prevăzut un minim de prezență, ci doar de cvorum, însă un prag superior. Nu credem că soluția este una fericită. Pe de o parte că se bazează pe un sofism, adică deși prin actul constitutiv s-a prevăzut că acea operațiune se face cu acordul consiliului de supraveghere, astfel că modificarea actului constitutiv se face doar de către AGA extraordinară, totuși atribuția este dată în competența AGA ordinar. Pe de altă parte prin a nu prevedea un prag minim de prezență, ci doar un cvorum ridicat, nu s-a rezolvat problema asigurării unui vot elocvent, dacă avem în vedere că o astfel de adunare poate avea ca unic punct pe ordinea de zi obținerea unui astfel de acord.

Credem că nu trebuie derogat de la principiul simetriei juridice, context în care dacă la momentul adoptării actului constitutiv s-a prevăzut că anumite operațiuni să fie luate cu acordul consiliului de supraveghere, numai printr-o adunare corespunzătoare și în condițiile de cvorum ale AGA extraordinară se poate hotărî modificarea. De altfel, printre atribuțiile AGA extraordinară art. 113 alin. 1 lit. m prevede „oricare altă modificare a actului constitutiv...”

Nu se poate susține că se creează un conflict de atribuții între consiliul de supraveghere și adunarea generală, întrucât tocmai acea atribuție a fost stabilită ca atare tot de adunarea generală, dar printr-o dispoziție din actul constitutiv.

3. Cazuri obligatorii de convocare a adunării generale de către administratori, directorat sau consiliul de supraveghere. În anumite cazuri legea prevede convocarea obligatorie, situație în care convocarea nu mai este la latitudinea administratorilor, ci are ca izvor chiar legea. Cu titlu de exemplu:

- art. 137² în caz de vacanță a unuia sau mai multor posturi de administrator, consiliul de administrație procedează la numirea unor administratori provizorii, iar dacă această situație determină scăderea numărului administratorilor sub minimul legal, administratorii rămași convoacă de îndată adunarea generală ordinară a acționarilor pentru a completa numărul de membri ai consiliului de administrație;

- consiliul de administrație, respectiv directoratul are obligația să convoace adunarea generală a acționarilor care, în condițiile de cvorum pentru AGA extraordinară (art. 115) va aproba încheierea de consiliul de administrație sau director a actelor juridice prin care urmează a se dobândi bunuri, sau să se înstrăineze, închiriere, schimbe ori să se constituie în garanție bunuri aflate în patrimoniul societății, a căror valoare depășește jumătate din valoarea contabilă a activelor societății la data încheierii actului juridic.

- potrivit art. 153²⁴ în cazul în care consiliul de administrație, respectiv directoratul, constată că, în urma unor pierderi, stabilite prin situațiile financiare anuale aprobate conform legii, activul net al societății, determinat ca diferență între totalul activelor și totalul datoriilor acesteia, s-a diminuat la mai puțin de jumătate din valoarea capitalului social subscris, va convoca de îndată adunarea generală extraordinară pentru a decide dacă societatea trebuie să fie dizolvată. Prin actul constitutiv se poate stabili ca adunarea generală extraordinară să fie convocată chiar și în cazul unei diminuări a activului net mai puțin semnificativă decât ce a

stabilită de art. 153²⁴ alin. 1, stabilindu-se acest nivel minim al activului net prin raportare la capitalul social subscris.

- de asemenea, consiliul de administrație, respectiv consiliul de supraveghere, potrivit art. 164 alin. 3 sunt obligați să convoace adunarea generală în situația primirii unui raport din partea auditorilor interni care, la reclamația acționarilor ce reprezintă, individual sau împreună, cel puțin 5% din capitalul social, constată în urma verificărilor că faptele reclamate se confirmă.

- oricum, consiliul de supraveghere are o obligație generală de convocare a adunării generale potrivit art. 153⁹ în cazuri excepționale și când interesul societății impune o astfel de adunare.

- în caz de deces, împiedicare fizică sau legală, încetare sau renunțare la mandat astfel că nu mai rămâne în funcție nici un cenzor, administratorii, conform art. 162 alin. 3, cor convoca de urgență adunarea generală, care va proceda la numirea altor cenzori.

4. Convocarea de către cenzori. Mai au dreptul de a convoca adunarea cenzorii în condițiile art. 164 alin. 1 și 2. Cenzorii nu mai pot convoca adunarea generală în cazul în care administratorii nu convoacă adunarea, dispozițiile art. 163 alin. 4⁵ fiind abrogate prin Legea nr. 441/2006.

Potrivit art. 164 alin. 1 și 2, în cazul în care acționarii reprezentând, individual sau împreună, cel puțin 5% din capitalul social (sau o cotă mai mică dacă se prevede în actul constitutiv) reclamă cenzorilor anumite fapte, iar aceștia din urmă constată că reclamația este întemeiată și urgentă, vor convoca adunarea generală pentru a prezenta observațiile lor. Dacă nu convoacă adunarea, cenzorii trebuie să pună în discuție reclamația la prima adunare, care va lua o hotărâre asupra celor reclamate. Așadar, cenzorii pot convoca adunarea generală numai în urma unei reclamații a acționarilor ce dețin minim 5% din capitalul social, reclamația să fie întemeiată și să presupună urgent convocarea. Adunarea generală ce se va convoca de către cenzori în aceste condiții este cea ordinară.

5. Convocarea de către instanță. Legea nr. 31/1990 a prevăzut, cu scopul în lăturării eventualelor abuzuri ale administratorilor, posibilitatea convocării adunării generale de către instanța de judecată⁶.

Consiliul de administrație, respectiv directoratul, este obligat conform art. 119 să convoace de îndată adunarea generală, la cererea acționarilor reprezentând, individual sau împreună, cel puțin 5% din capitalul social sau o cotă mai mică, dacă în actul constitutiv se prevede astfel și dacă cererea cuprinde dispoziții ce intră în atribuțiile adunării⁷.

---

⁵ „Cenzorii sunt obligați, de asemenea: ....

b) să convoace adunarea ordinară sau extraordinară, când n-a fost convocată de administratori”.

⁶ M. Pascu, L.N. Pârvu, Convocarea adunării generale a asociaților de către instanță, RDC nr. 4/2005, pag. 62-69.

⁷ În studiu citat mai sus, autorii, M. Pascu, L.N. Pârvu, susțin că dispozițiile art. 119 se aplică în mod corespunzător și societății cu răspundere limitată. Această interpretare este criticabilă; este adevărat că din analiza art. 195 rezultă posibilitatea asociaților ce dețin cel puțin o pătrime din capitalul social

Adunarea generală va fi convocată în termen de cel mult 30 de zile și se va întruni în termen de cel mult 60 de zile de la data primirii cererii

În cazul în care consiliul de administrație, respectiv directoratul, nu convoacă adunarea generală, instanța de la sediul societății, cu citarea consiliului de administrație, respectiv a directoratului, va putea autoriza convocarea adunării generale de către acționarii care au formulat cererea. Prin aceeași încheiere instanța aprobă ordinea de zi, stabilește data de referință prevăzută de art. 123 alin. 2, data ținerii adunării generale și, dintre acționari, persoana care o va prezida.

Costurile convocării adunării generale, precum și cheltuielile de judecată, dacă instanța aprobă cererea sunt suportate de către societate. Cu toate acestea, adunarea generală poate hotărî în baza art. 155 alin. 1 ca sumele la care societatea a fost obligată să fie suportate de către administratori în baza art. 73 alin. 1 lit. e din Legea nr. 31/1990. La plata acestor sume nu vor fi obligați administratorii care au fost de acord cu solicitarea de convocare, acord consemnat în registrul deciziilor consiliului de administrație (art. 144² alin. 5).

Așadar, posibilitatea de convocare de către instanță intervine doar în cazul în care consiliul de administrație, respectiv directoratul refuză convocarea. Refuzul nu trebuie să fie expres, el putând rezulta indirect din neconvocarea în termenul de 30 de zile stabilit de art. 119 alin. 2. Acest fapt urmează a se aprecia în concret de către instanța de judecată, întrucât trebuie să avem în vedere și termenul de 30 de zile stabilit de art. 117 alin. 2, cele două texte nefiind corelate. Observăm că administratorii cărora li s-a solicitat convocarea au totuși un termen de 30 de zile pentru a da curs solicitării, însă în mod practic, în caz de publicare a convocării în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, acest termen este mult mai scurt. În aceste condiții, credem că atât timp cât s-a stabilit un termen legal în favoarea administratorilor pentru a da curs solicitării, iar convocarea este comunicată către Monitorul Oficial în termenul de 30 de zile, dar publicarea efectivă se face peste acest termen, astfel că pe total, adăugând și celelalte 30 de zile (art. 117 alin.2) se depășește termenul de 60 de zile (art. 119 alin.2), credem că administratorii nu sunt în culpă, iar cererea de chemare în judecată formulată de acționari trebuie respinsă ca fiind lipsită de interes, întrucât chiar și în aceste condiții adunarea este convocată, iar scopul acestei acțiuni nu este de a constata culpa administratorilor, ci de a facilita convocarea în caz de refuz nejustificat de convocare.

Pentru a fi obligați să convoace adunarea trebuie îndeplinite cel puțin 2 condiții ce se desprind din textul de lege: cererea trebuie formulată de acționari

---

să ceară convocarea (deci nu să o convoace direct), fără a se preciza cui se cere convocarea; formularea unei acțiuni în instanță ar fi soluția logică, însă, atunci când legiuitorul a dorit să aplice anumite dispoziții aplicabile societăților pe acțiuni, a specificat expres acest lucru (de exemplu, chiar în articolul următor - art. 197). Considerăm că sunt două situații posibile: în cazul în care administratorul nu este asociat și refuză convocarea la cererea expresă a unui asociat, aceasta din urmă poate convoca direct adunarea generală, nici o dispoziție nelimitând acest drept al asociatului în contrapondere cu administratorul neasociat; dacă în schimb administratorul este asociat și acesta refuză convocarea solicitată de unul sau mai mulți asociați ce dețin cel puțin o pătrime din capitalul social, credem că este un motiv de dizolvare a societății în temeiul art. 227 alin. 1 lit. e sau chiar un motiv de excludere în temeiul art. 222 alin. 1 lit. d dacă se dovedește că opunerea este nejustificată și a fost în folosul său sa a altora.

care, individual sau împreună, dețin cel puțin 5% din capitalul social sau o cotă mai mică, dacă în actul constitutiv se prevede astfel; dacă cererea cuprinde dispoziții ce intră în atribuțiile adunării; cererea trebuie să conțină referire la tipul adunării ce se vrea a fi convocată, respectiv ordinară și/sau extraordinară și ordinea de zi, pentru a putea fi stabilit dacă atribuțiile intră în competența adunării respective

Legat de prima condiție se pune întrebarea dacă cererea trebuie să cuprindă o motivare, o explicare a scopului urmărit de acționarii respectivi. Din text nu se desprinde o astfel de condiție, singura precizare fiind ca aceasta să cuprindă dispoziții ce intră în atribuțiile adunării. În doctrină a fost conturată și o altă opinie potrivit căreia cererea să cuprindă scopul convocării, iar mobilul convocării trebuie să rezulte din interesul social, adunarea neconvocându-se pentru un interes al asociaților, chiar dacă pretențiile acestora ar fi justificate⁸. Nu susținem o astfel de opinie decât în parte, respectiv cu privire la acele drepturi ale acționarilor care beneficiază de un alt mijloc de protecție. Evident că acționarul nu trebuie să explice scopul, o astfel de apreciere fiind diferită de la o persoană la alta, ci este suficient să indice ordinea de zi, din aceasta rezultând indirect și motivația acționarului care nu este o condiție obligatorie. Acționarul întotdeauna va fi mânat de un interes personal, iar nu de unul social. Nici nu ar putea să impună legiuitorul o astfel de condiție, pentru că am fi puși în situația ca administratorul să filtreze temeinicia unei astfel de cereri în funcție de detaliile ce justifică scopul, ceea ce nici nu ar fi posibil și ar crea o poziție arbitrală a administratorului și ne-am trezi în situația ca ulterior, judecătorul să judece judecata administratorului.

O altă întrebare la care trebuie să găsim un răspuns este legată de atitudinea administratorului și de posibilitatea lui de a refuza solicitarea de convocare, fără a i se reține vreo culpă, și ne referim aici la situația în care cererea cuprinde doar câteva dispoziții ce ar intra în atribuțiile adunării și altele nu au nici o legătură sau în ce măsură trebuie să deslușească și să încadreze solicitarea neclară în una din atribuțiile adunării. Am putea susține că în temeiul art. 72-73 din Legea nr. 31/1990 obligațiile și răspunderea administratorilor sunt reglementate de dispozițiile referitoare la mandat, condiții în care mandatarii profesioniști au inclusiv o obligație de consultanță sau că sunt de rea-credință dacă nu și-au executat obligațiile. Credem că dispozițiile de la mandat se aplică doar raportului dintre societate și/sau A.G.A. și administratori; acționarii privați individual, chiar dacă au 5% din capitalul social nu sunt într-un raport juridic de mandat cu administratorii; dacă am admite această teză, atunci nu ar mai exista posibilitatea ca administratorii să refuze vreo cerere de convocare, întrucât mandatarul trebuie să execute misiunea încredințată.

În ceea ce privește dovada calității de acționar a reclamantilor și a cotei de 5% din capitalul social aceasta urmează a se face fie extrase din registrul acționarilor sau certificate emise de societate, fie cu acțiunile nominative sau la purtător în original în măsura în care acestea sunt emise în formă materială.

Cu ocazia soluționării cererii de convocare a adunării instanța nu poate analiza valabilitatea modului în care reclamantii au devenit acționari. În acest sens

---

⁸ M. Pascu, L.N. Pârvu, op. cit., pag. 63-64.

s-a reținut că⁹: „Având în vedere că nici susținerile privitoare la lipsa de calitate a petiționarilor nu sunt întemeiate, deoarece în această instanță nu este locul a se examina valabilitatea transferurilor acțiunilor și a se stabili proprietatea acestor acțiuni, ci trebuie cercetat numai, dacă cererea de ordonanță prezidențială e formulată de cota de acționari cărora legea le permite să ceară convocarea adunării generale”.

Cu privire la cea de a doua condiție, anume ca cererea de convocare să cuprindă dispoziții ce intră în atribuțiile adunării, observăm că legiuitorul nu a făcut nici o distincție în privința felului adunării, ordinară sau extraordinară. Din acest motiv în doctrină¹⁰ s-a susținut că textul poate genera două interpretări privind atribuțiile instanței dacă acționarii cer convocarea unei adunări generale extraordinare: a) instanța va putea dispune convocarea doar dacă atribuțiile de care se face vorbire sunt în sarcina adunării extraordinare, iar dacă sunt în sarcina adunării generale ordinare va respinge cererea și b) instanța va dispune convocarea adunării generale fără să se precizeze care este natura sa, optându-se pentru prima soluție, impunându-se ca instanța să verifice în raport ordinea de zi solicitată temeinicia cererii, fără a se interpreta această rigoare ca un formalism excesiv. Cu privire la această opinie s-a exprimat și un punct de vedere contrar¹¹ în sensul să în baza principiului disponibilității în procesul civil, judecătorul va putea pune în discuția părților și acorda părții care a introdus cererea, posibilitatea ca, până la prima zi de înfățișare și, ulterior cu acordul administratorilor care reprezintă societatea în instanță, ca aceasta să își modifice cererea și să ceară convocarea adunării ordinare, urmând să respingă cererea dacă nu o modifică.

Revenind la textul de lege, așa cum am arătat acesta nu face nici o distincție între adunarea generală ordinară și cea extraordinară, situație în care acționarii pot să solicite prin aceeași cerere și convocarea adunării ordinare și a celei extraordinare sau numai a uneia din aceste adunări; dacă cererea nu cuprinde nici o referire expresă la felul adunării, dar analizând ordinea de zi, administratorul poate stabili natura adunării, considerăm că acesta trebuie să dea curs cererii; mai mult, în caz de formulare a cererii de convocare instanța poate admite doar în parte cererea, în sensul că stabilind temeinicia cererii de convocare, aprobă ordinea de zi doar în privința atribuțiilor ce revin unei anumite adunări; nu înseamnă că dacă respectiva cerere conține pe lângă atribuții ce intră în competența unei anumite adunări, dar sunt menționate și atribuții ce revin altui organ al societății sau anumite atribuții nu sunt formulate clar, instanța trebuie să respingă în totalitate cererea. A admite soluția contrară, înseamnă a da posibilitate administratorilor doar pentru motive formale de redactare să nu dea curs cererilor de convocare; în sprijinul acestui punct de vedere trebuie avut în vedere și faptul că atribuțiile enumerate de art. 111 și art. 113 nu au caracter limitativ. Este adevărat că fiecare acționar trebuie să cunoască importanța fiecărei adunări, pentru protejarea

⁹ Tribunalul Ilfov, S. I com., 21 aprilie 1942, în R.D.C. 1942, pag. 404.

¹⁰ M. Pascu, L.N. Pârvu, op. cit., pag. 63

¹¹ Sorin David, în St. D. Cârpenaru, S. David, C. Predoiu, Gh. Piperea, Legea societăților comerciale. Comentariu pe articole, Ediția a III-a, Ed. C.H. Beck, București, 2006, pag. 364.

drepturilor sale, însă nu ne putem opri la acest argument, tocmai pentru că atribuțiile stabilite de lege sunt enunțiative, iar în activitatea comercială pot apare situații ce nu se încadrează în șablonul legii; aceasta nu înseamnă că, în mod automat, trebuie dat curs oricărei solicitări abuzive, evazive formulate de un acționar.

Dacă nu sunt îndeplinite cele două condiții prevăzute de art. 119, instanța de judecată va respinge cererea.

În schimb, nu înseamnă că dacă cele două condiții de mai sus sunt îndeplinite, consiliul de administrație trebuie să convoace „de îndată” adunarea generală. Spre exemplu, sunt motive de respingere a cererii de către instanța de judecată sau de refuz întemeiat al consiliului de administrație de a nu da curs cererii de convocare¹²: cu referire la aceeași ordine de zi s-a mai convocat adunarea generală; să nu existe alte mijloace de protecție stabilite de lege, cum ar fi spre exemplu, în privința plății dividendelor, caz în care aceștia au la îndemână o acțiune în pretenții; cererea să nu aibă un caracter abuziv, spre exemplu adunarea generală doar ce fusese convocată, iar convocarea unei noi adunări nu se justifică, exercitarea acestui drept părănd abuzivă în contextul în care acționarii ar fi putut la ultima adunare să pună în discuție aspectele respective; aceste aspecte urmează a se aprecia de la caz la caz.

Nu se pot prevala de dispozițiile art. 119 acționarii cu dividend prioritar fără drept de vot.

Cum prin modificarea adusă prin Legea nr. 441/2006 au fost abrogate dispozițiile corespunzătoare din art. 119¹³ care prevedeau că soluționarea acestor cereri se face conform art. 331-229 C.pr.civ., urmează ca soluționarea să se facă potrivit procedurii contencioase.

Deși în doctrină¹⁴ s-a considerat că cererea de convocare poate fi formulată și pe calea ordonanței președințiale, totuși având în vedere modul de redactare a art. 119, dar și condițiile ordonanței președințiale, avem rezerve față de o astfel de posibilitate¹⁵. În practica judecătorească interbelică¹⁶ formularea cererii de convocare pe cale de ordonanță președințială era admisibilă:

„Asupra ultimei excepții prin care se susține că procedura référéului nu poate fi utilizată pentru convocarea unei adunări generale și că în orice caz în speță nu sunt întrunite elementele cerute de art. 66 bis C.pr.civ.

Considerând că potrivit art. 216 din noul Cod comercial, administratorii sunt obligați să convoace adunarea generală la cererea acționarilor reprezentând a zecea parte din capitalul social dacă actul constitutiv și statutele nu prevăd posibilitatea de convocare la cererea unei cote mai mic și dacă cererea cuprinde dispoziții care sunt de atributul adunării generale;

---

¹² În acest sens a se vedea M. Pascu, L.N. Pârvu, op. cit., pag. 67

¹³ Necesitatea abrogării acestor dispoziții a fost semnalată în doctrină, acestea necorespunzând necesităților practice (M. Pascu, L.N. Pârvu, op. cit., pag. 66).

¹⁴ I.L. Georgescu, op. cit., vol. II, pag. 314.

¹⁵ În același sens și Sorin David, în op. cit., pag. 365.

¹⁶ Tribunalul Ilfov, S. I com., 21 aprilie 1942, în R.D.C. 1942, pag. 404 *apud* I.L. Georgescu, op. cit., vol II, pag. 314-315..

Că această obligație a administratorilor, - care cu o modificare privitoare la cota acționarilor care pot cere convocarea, era prevăzută și de art. 161 C. com. vechi – este sancționată însă în noul cod, prin aceea că, în partea finală a art. 216 se arată că în cazul când adunarea generală nu va fi convocată în termen de o lună de la cerere, Tribunalul, ascultând pe administratori, va putea ordona convocarea, desemnând dintre acționari și persoana care să o prezideze.

Considerând că înscrierea acestor dispoziții în noul Cod comercial nu numai că nu împiedică intervenția președintelui tribunalului, în cazuri grabnice spre a convoca adunarea generală prin ordonanță președințială, dar din contră e de natură să îi precizeze dreptul de a soluționa o asemenea cerere pe calea r f reului, din moment ce Tribunalul e competent să judece cererea de ordonare a convocării adunării generale, formulată conform art. 216 C. com. nou, a a că această obiec ie urmează a fi respinsă ca neîntemeiată. Având în vedere că și în fapt cererea de ordonare a convocării adunării generale pe calea r f reului e justificată, deoarece potrivit art. 66 bis C.pr.civ. președintele tribunalului ia hot r ri pe calea r f reului în cazuri grabnice pentru păstrarea unui drept care ar fi vătămat prin  nt rziere și această situa ie există în spe . Că într-adevăr se constata că administratorii nu sunt de acord nici asupra felului de conducere a societății și nici asupra propriet ii acțiunilor acesteia, Dem. Popescu – Dolj pretinz nd că Martin A. Popescu nu mai are calitatea de asociat și nici de administrator, deoarece și-a înstrăinat ac iunile și că Emil Bădescu nu și-a vărsat toată valoarea acțiunilor subscrise, a a că aceștia au tot interesul să refuze o convocare a adunării generale în care să se discute aceste chestiuni, iar ceilalți doi administratori contestă proprietatea lui Dem. Popescu – Dolj și acelorlalți reclamanți asupra unei părți din ac iunile lor ce pretind aceștia că le dețin.

Având în vedere că întrunirea adunării generale spre a decide asupra organului care să o reprezinte și asupra responsabilit ii administratorilor, e absolut necesară fa  de gravele disensiuni din consiliul de administrație, că menținerea actualei stări de lucruri, e de natură să aducă grave prejudicii intereselor societății și ale acționarilor, rezult nd în mod incontestabil din cele arătate, că neînțelegerile dintre membrii consiliului de administrație sunt at t de ad nci,  nc t o conciliere nu este posibilă, a a că societatea se regăsește în fapt lipsită de organul de conducere. Că deci peti ionarii, fiind amenințați grav în interesele lor în caz de  nt rziere a convocării adunării generale, - a a cum s-ar  nt mpla dacă ar fi siliți să urmeze calea prevăzută de art. 216 C. com. – urgența luării acestei măsuri e justificată și deci cererea de r f re urmează să fie admisă, ordon ndu-se convocarea adunării generale cu ordinea de zi cerută.”

Considerăm că nu pot formula cerere de intervenția în proces și alți asociați care nu au formulat cerere pentru convocarea adunării generale¹⁷. Hot r rea prin care s-a admis cererea de convocare trebuie adusă la îndeplinire de către acționarii care au formulat cererea.

---

¹⁷ în sens contrar M. Pascu, L.N. P rvu, op. cit., pag. 67

6. Adunarea ad-hoc, spontană¹⁸ sau adunarea totalitară¹⁹. Acționarii reprezentând întreg capitalul social vor putea, dacă nici unul dintre ei nu se opune, să țină o adunare generală și să ia orice hotărâre de competența adunării, fără respectarea formalităților cerute pentru convocarea ei (art. 121).

Cum dispozițiile legale prevăzute pentru convocarea adunării generale au ca scop protejarea și informarea acționarilor, legiuitorul a prevăzut posibilitatea desfășurării unei adunări generale fără a se efectua convocarea prin nici una din modalitățile cunoscute. Așa cum s-a remarcat și în doctrina interbelică²⁰ „dispoziția... este destinată să scutească de un formalism inutil societățile compuse dintr-un număr mic de acționari”.

Se cer întrunite două condiții: să fie prezenți acționarii reprezentând întreg capitalul social; și, nici un acționar să nu se opună

Cu privire la această a doua condiție s-a afirmat²¹ că în cazul în care un acționar prezent la adunarea generală invocă lipsa de validitate a modului de convocare a acesteia, condiția prezenței unanime a acționarilor nu este îndeplinită, însă dacă se invocă lipsa de validitate a constituirii adunării, fără a se aduce obiecțiuni modului în care a fost convocată, dispozițiile art. 121 devin aplicabile.

Nu suntem de acord cu această opinie, întrucât din textul de lege nu rezultă această condiție de circumstanțiere a motivului, ci doar se prevede să nu existe opunere la desfășurarea adunării. Opinia contrară poate a da naștere la interpretări în contextul în care între acționari nu va fi un vot în unanimitate asupra problemelor discutate. Important este ca voința acționarilor în privința modului de convocare să fie exprimat clar, iar această claritate să rezulte din procesul-verbal al adunării. Credem că orice rezervă a unui acționar, indiferent de formulare, trebuie să fie sancționată cu nulitatea absolută. Din această interpretare rezultă și avantajele și dezavantajele unei adunări spontane.

Evident că această opunere trebuie exprimată la momentul începerii adunării, astfel că în lipsa unei opoziții în acest moment fac pe deplin aplicabile dispozițiile art. 121, iar dacă un acționar cu referire la o anumită problemă discutată pe parcursul desfășurării adunării generale, votează împotriva nu înseamnă că asimilăm aceasta cu o opoziție în sensul art. 121. În acest context, se pune o altă întrebare: ce se întâmplă dacă, inițial nu se exprimă nici o opunere, însă discutându-se o problemă care în opinia unui acționar ar implica verificarea unor acte care la acel moment nu există sau pur și simplu consideră că ar fi necesare informații suplimentare, acționarul în cauză consideră nelegală respectiva adunare? Care este limita de demarcație între spontan și o posibilă atitudine abuzivă a unor acționari? Are vreo relevanță importanța a ceea ce se votează sau cât de informații pot și acționarii la o astfel de adunare?

Considerăm că rezerva exprimată de un acționar pe parcursul desfășurării adunării (chiar dacă a fost de acord cu ținerea adunării) fundamentată pe lipsa unor

---

¹⁸ Daniel Șandru, *Societățile comerciale în Uniunea Europeană*, Ed. Universitară, București, 2006, pag. 197.

¹⁹ I.L. Georgescu, op. cit., vol. II, pag. 320-321.

²⁰ Idem, pag. 321.

²¹ Sorin David, în op. cit., pag. 367.

acte sau informații sau verificări, trebuie luată în calcul și acționarii să amâne discutarea acestei probleme, în caz contrar putând fi admisă acțiunea în nulitate absolută a hotărârii. Aprecierea temeiniciei rezervelor exprimate și implicit a necesității de date suplimentare urmează a fi apreciate de către instanța de judecată. Dispozițiile art. 121 dau posibilitatea ținerii unei adunări generale în mod valabil fără efectuarea formalităților de convocare, respectarea altor dispoziții privind desfășurarea adunării fiind obligatorie²² sau îndeplinirea altor condiții anterioare desfășurării adunării. Spre exemplu, adunarea generală întrunită spontan nu poate aproba situațiile financiare dacă acestea nu sunt însoțite de raportul cenzorilor sau, după caz al auditorilor interni (art. 163 alin. 3); această dispoziție are un caracter imperativ și are ca scop protejarea intereselor societății și al acționarilor, astfel că un vot asupra acestei probleme se poate face doar dacă există și raportul respectiv.

---

²² Art. 163 alin. 4 lit. c abrogat de Legea nr. 441/2006 prevedea obligativitatea participării cenzorilor la adunările generale, astfel că în doctrină, în mod just, s-a considerat că desfășurarea adunării generale în condițiile art. 121 nu este legală dacă nu participă și cenzorii.